

Wybrane zagadnienia zespołów sprzężonych z zaburzeniami ze spektrum autyzmu - opis przedmiotu

Informacje ogólne	
Nazwa przedmiotu	Wybrane zagadnienia zespołów sprzężonych z zaburzeniami ze spektrum autyzmu
Kod przedmiotu	05.6-WP-ETA-ZSA
Wydział	Wydział Nauk Społecznych
Kierunek	Pedagogika specjalna - edukacja i terapia osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu
Profil	ogólnoakademicki
Rodzaj studiów	podyplomowe
Semestr rozpoczęcia	semestr zimowy 2021/2022

Informacje o przedmiocie	
Semestr	1
Liczba punktów ECTS do zdobycia	1
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Język nauczania	polski
Sylabus opracował	dr hab. Małgorzata Czerwińska, prof. UZ

Formy zajęć					
Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze (stacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne)	Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne)	Forma zaliczenia
Ćwiczenia	-	-	5 (w tym jako e-learning)	0,33 (w tym jako e-learning)	Zaliczenie na ocenę
Wykład	-	-	5 (w tym jako e-learning)	0,33 (w tym jako e-learning)	Zaliczenie na ocenę

Cel przedmiotu

1. Zapoznanie studenta z wybranymi zagadnieniami zespołów sprzężonych z zaburzeniami ze spektrum autyzmu (etiologia, klasyfikacja, obraz kliniczny wybranych zespołów, edukacja i rehabilitacja osób z niepełnosprawnością sprzężoną (zespoły sprzężone z zaburzeniami ze spektrum autyzmu) – medyczne, pedagogiczne, psychologiczne koncepcje interwencji).
2. Kształtowanie umiejętności analizowania aspektów edukacji i rehabilitacji osób z niepełnosprawnością sprzężoną (zespoły sprzężone z zaburzeniami ze spektrum autyzmu), określania etiologii zespołów sprzężonych z zaburzeniami ze spektrum autyzmu, prezentowania obrazów klinicznych zespołów chorobowych, w tym genowych i chromosomowych, związanych z zaburzeniami ze spektrum autyzmu, analizowania i wykorzystywania współczesnych koncepcji interwencji i rehabilitacji (medycznej, pedagogicznej, psychologicznej).
3. Uwrażliwianie studentów na potrzeby osób z zespołami sprzężonymi z zaburzeniami ze spektrum autyzmu.

Wymagania wstępne

Podstawowa wiedza z zakresu niepełnosprawności człowieka, w tym z zakresu zaburzeń ze spektrum autyzmu.

Zakres tematyczny

Wykłady:

1. Autyzm, zaburzenia ze spektrum autyzmu (ASD), niepełnosprawność intelektualna, niepełnosprawność sprzężona – różnicowanie terminologiczne, definicyjne (ujęcie: medyczne, pedagogiczne, psychologiczne/neuropsychologiczne, prawne).
2. Etiologia, klasyfikacja, diagnozowanie zespołów sprzężonych z zaburzeniami ze spektrum autyzmu.
3. Specyfika oddziaływań terapeutycznych wobec dzieci z zespołami sprzężonymi z zaburzeniami ze spektrum autyzmu.
4. System wsparcia dzieci z zespołami sprzężonymi z zaburzeniami ze spektrum autyzmu i ich rodzin w Polsce i na świecie.

Ćwiczenia:

1. Całościowe zaburzenia rozwoju (np.: autyzm wczesnodziecięcy, zespół Retta, dziecięce zaburzenie dezintegracyjne, zaburzenie hiperkinetyczne z towarzyszącym upośledzeniem umysłowym i ruchami stereotypowymi) – symptomatyka a zespoły sprzężone.
2. Specyfika zaburzeń warunkowanych genetycznie (np.: zespół Downa, zespół łamliwego chromosomu X, stwardnienie guzowate).
3. Zaburzenia neurologiczne (np.: epilepsja - zespół Westa, zespół Lenoxa), mózgowie porażenie dziecięce).
4. Stany po infekcjach okresu prenatalnego (np.: embriopatia poróżyczkowa, wrodzone zakażenie wirusem cytomegalii, objawowa toksoplazmoza wrodzona).
5. Choroby metaboliczne (np.: fenyloketonuria, galaktozemia, mukopolisacharydoza, zespół Taya-Sachsa).
- 6.

Niepełnosprawność sensoryczna (wzroku, słuchu, głuchoślepotą) a zaburzenia ze spektrum autyzmu.

7. Zasady i metody stymulacji rozwoju dzieci z zespołami sprzężonymi z zaburzeniami ze spektrum autyzmu: komunikacja, terapia indywidualna, samodzielne jedzenie i kontrola potrzeb fizjologicznych, zajęcia w grupie; specyfika wybranych ćwiczeń: komunikacyjne, manipulacyjne, koordynacji wzrokowo-ruchowej, ćwiczenia z wykorzystaniem wzroku, ćwiczenia z wykorzystaniem słuchu.

Metody kształcenia

Wykład konwencjonalny, wykład konwersatoryjny, praca z książką, metoda projektu.

Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się

Opis efektu	Symbolo efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
E.1A.W2. Student zna i rozumie psychologiczno-pedagogiczne podstawy wiedzy o zaburzeniach ze spektrum autyzmu i działaniach profilaktyczno-wspomagających; podstawy neuropsychologii; zagadnienie zaburzeń ze spektrum autyzmu w kontekście innych zaburzeń neurorozwojowych, w tym afazji, mózgowego porażenia dziecięcego i ADHD; charakterystykę psychologiczną osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu w różnych okresach rozwojowych; wczesne symptomy autyzmu; znaczenie środowiska fizycznego, stymulacji i integracji sensorycznej w autyzmie; specyfikę funkcjonowania poznawczego, emocjonalnego i społecznego w zaburzeniach ze spektrum autyzmu; zagadnienie mowy, języka i komunikacji osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu; zasady diagnozy psychopedagogicznej uczniów z zaburzeniami ze spektrum autyzmu, w tym profile funkcjonalne; metody i narzędzia diagnostyczne, ze szczególnym uwzględnieniem międzynarodowego „złotego standardu diagnostycznego” ADI-R (Autism Diagnostic Interview-Revised) i ADOS (Autism Diagnostic Observation Schedule); metody komunikacji wspomagającej i alternatywnej (AAC); rolę komputera, mediów i nowych technologii w terapii osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu; metody psychologiczno- -pedagogiczne stosowane w terapii autyzmu w kontekście praktyki opartej na dowodach (evidence base practice), w tym ESDM (The Early Start Denver Model); zasady korekcji zachowań i metody rozwiązywania problemów wychowawczych u dzieci lub uczniów z zaburzeniami ze spektrum autyzmu; różne podejścia do edukacji i terapii dzieci lub uczniów z zaburzeniami ze spektrum autyzmu, w tym modele edukacyjno-terapeutyczne, wybrane metody i formy pracy i terapii; zagadnienia pracy z rodzicami lub opiekunami dziecka lub ucznia z zaburzeniami ze spektrum autyzmu, wsparcia terapeutycznego i pomocy psychospołecznej rodzinie, wsparcia osoby z zaburzeniami ze spektrum autyzmu w dorosłym życiu; problematykę zatrudnienia dorosłych osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu.	• ETA_W01	• dyskusja • kolokwium	• Wykład • Ćwiczenia
E.1A.K2. Student jest gotów do wykorzystania zdobytej wiedzy do analizy zdarzeń pedagogicznych.	• ETA_K02	• aktywność w trakcie zajęć • obserwacja i ocena aktywności na zajęciach	• Wykład • Ćwiczenia
E.1A.U2. Student potrafi analizować psychologiczno-pedagogiczne podstawy wiedzy o zaburzeniach ze spektrum autyzmu i działaniach profilaktyczno-wspomagających; analizować podstawy neuropsychologii; określać zaburzenia ze spektrum autyzmu i inne zaburzenia neurorozwojowe, w tym afazję, mózgowie porażenie dziecięce i ADHD; dokonywać charakterystyki psychologicznej osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu w różnych okresach rozwojowych; rozpoznawać wczesne symptomy autyzmu; określać środowisko fizyczne, stymulację i integrację sensoryczną w autyzmie; analizować specyfikę funkcjonowania poznawczego, emocjonalnego i społecznego w zaburzeniach ze spektrum autyzmu; analizować mowę, język i komunikację osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu; realizować diagnozę psychopedagogiczną uczniów z zaburzeniami ze spektrum autyzmu, w tym profile funkcjonalne; stosować metody i narzędzia diagnostyczne, ze szczególnym uwzględnieniem międzynarodowego „złotego standardu diagnostycznego” ADI-R (Autism Diagnostic Interview-Revised) i ADOS (Autism Diagnostic Observation Schedule); stosować metody komunikacji wspomagającej i alternatywnej (AAC); określać rolę komputera, mediów i nowych technologii w terapii osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu; analizować metody psychologiczno- -pedagogiczne stosowane w terapii autyzmu w kontekście praktyki opartej na dowodach (evidence base practice), w tym ESDM (The Early Start Denver Model); rozwiązywać problemy wychowawcze i stosować korekcję zachowania u dzieci lub uczniów z zaburzeniami ze spektrum autyzmu oraz prezentować różne podejścia do edukacji i terapii tych dzieci i uczniów; opisać modele edukacyjno-terapeutyczne, wybrane metody i formy pracy i terapii; planować i realizować pracę z rodzicami lub opiekunami dziecka lub ucznia z zaburzeniami ze spektrum autyzmu, wsparcie terapeutyczne i pomoc psychospołeczną rodzinie; określać i realizować wsparcie osoby z zaburzeniami ze spektrum autyzmu w dorosłym życiu oraz określać problemy zatrudnienia tych osób.	• ETA_U01	• dyskusja • przygotowanie projektu	• Wykład • Ćwiczenia

Opis efektu	Symbolo efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
E.1A.W1. Student zna i rozumie medyczne podstawy zaburzeń ze spektrum autyzmu; anatomię i fizjologię układu nerwowego w kontekście deficytów i nieprawidłowości rozwojowych w spektrum autyzmu oraz psychospołeczne uwarunkowania funkcjonowania osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu; zagadnienia zaburzeń genetycznych i niepełnosprawności sprzężonych; podstawy psychiatrii, psychopatologii i neurologii; choroby wieku dziecięcego i wybrane problemy medyczne dotyczące dzieci z zaburzeniami ze spektrum autyzmu, w tym diety, suplementację, farmakoterapię; narzędzia do monitorowania stanu zdrowia dzieci; kryteria diagnostyczne zaburzeń ze spektrum autyzmu, ich uwarunkowania i epidemiologię; miejsce zaburzeń autystycznych w medycznych klasyfikacjach nozologicznych (ICD, DSM) i klasyfikacji funkcjonalnej (ICF); zasady diagnozy różnicowej; zagadnienie autystycznego spektrum zaburzeń w kontekście uszkodzenia słuchu, zaburzenia rozwoju intelektualnego oraz innych zaburzeń i niepełnosprawności; funkcjonowanie szkolne uczniów z zaburzeniami ze spektrum autyzmu i jego uwarunkowania.	• ETA_W01	• aktywność w trakcie zajęć • kolokwium	• Wykład • Ćwiczenia
E.1A.U1. Student potrafi analizować medyczne podstawy zaburzeń ze spektrum autyzmu; analizować anatomię i fizjologię układu nerwowego w kontekście deficytów i nieprawidłowości rozwojowych w zaburzeniach ze spektrum autyzmu; analizować zaburzenia genetyczne i niepełnosprawności sprzężone, podstawy psychiatrii, psychopatologii i neurologii; określać choroby wieku dziecięcego i wybrane problemy medyczne dotyczące dzieci z zaburzeniami ze spektrum autyzmu, w tym zagadnienia diety, suplementacji i farmakoterapii; stosować narzędzia do monitorowania stanu zdrowia dzieci; opisać kryteria diagnostyczne zaburzeń ze spektrum autyzmu, uwarunkowania i epidemiologię; określać i analizować zaburzenia autystyczne w medycznych klasyfikacjach nozologicznych (ICD, DSM) i klasyfikacji funkcjonalnej (ICF); określać diagnozę różnicową – autystyczne spektrum zaburzeń w kontekście uszkodzenia słuchu, zaburzenia rozwoju intelektualnego oraz innych zaburzeń i niepełnosprawności.	• ETA_U01	• aktywność w trakcie zajęć • przygotowanie projektu	• Wykład • Ćwiczenia

Warunki zaliczenia

Wykłady: ocena z kolokwium.

Ćwiczenia: średnia ocen z projektów i kolokwium.

Ocena końcowa: średnia ocen z wykładów i ćwiczeń.

Literatura podstawowa

1. Kielin J., Klimek-Markowicz K., *Krok po kroku. Nauczanie i terapia dzieci z umiarkowaną, znaczną i głęboką niepełnosprawnością intelektualną*, Sopot 2018.
2. Pisula E., *Autyzm – przyczyny, symptomy, terapia*, Gdańsk 2010.
3. Pisula E., *Małe dziecko z autyzmem*, Sopot 2010.
4. *Rehabilitacja i edukacja osób z niepełnosprawnością wielozakresową*, red. K. Ćwirynkało, Cz. Kosakowski, Toruń 2012.
5. *Wybrane formy terapii i rehabilitacji osób z autyzmem*, red. E. Pisula, D. Danielewicz. Kraków 2005.
- .

Literatura uzupełniająca

1. *Autyzm - epidemiologia, diagnoza i terapia*, red. T. Pietras, A. Witusik, P. Gałęcki, Wrocław 2010.
2. *Autyzm i rodzina*, red. A. Prokopiak, Z. Palak, Lublin 2017.
3. *Dziecko z porażeniem mózgowym. Przewodnik dla rodziców i opiekunów*, red. M. Synder, Częstochowa 2002.
4. *Uczniowie z chorobami przewlekłymi: jak wspierać ich rozwój, zdrowie i edukację*, red. B. Woynarowska, Warszawa 2010.
5. *Zespół Downa - postępy w leczeniu, rehabilitacji i edukacji*, red. J. Patkiewicz, Wrocław 2008.

Uwagi

Zmodyfikowane przez dr hab. Małgorzata Czerwińska, prof. UZ (ostatnia modyfikacja: 20-04-2021 04:38)

Wygenerowano automatycznie z systemu SylabUZ